MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

KONKURS POLONISTYCZNY

DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ

ROK SZKOLNY 2025/2026

ETAP SZKOLNY

ZADANIE 1. (14 punktów)

a) **4 punkty**

Cztery punkty przyznajemy **za bezbłędne rozpoznanie** wszystkich stwierdzeń prawdziwych i wszystkich stwierdzeń fałszywych;

Trzy punkty przyznajemy, gdy uczeń popełni **jeden błąd** w rozpoznaniu stwierdzeń prawdziwych i stwierdzeń fałszywych;

Dwa punkty przyznajemy, gdy uczeń popełnił **dwa błędy lub trzy błędy** w rozpoznaniu stwierdzeń prawdziwych i stwierdzeń fałszywych;

Jeden punkt przyznajemy, gdy uczeń popełnił **cztery błędy lub pięć błędów** w rozpoznaniu stwierdzeń prawdziwych i stwierdzeń fałszywych.

0 punktów przyznajemy, gdy uczeń popełni **więcej niż pięć błędów** w rozpoznawaniu stwierdzeń prawdziwych i stwierdzeń fałszywych.

STWIERDZENIE	PRAWDA	FAŁSZ
Czytanie usprawnia funkcjonowanie wielu obszarów ludzkiego mózgu, co potwierdzają badania naukowe.	X	
Czytanie mniej ambitnej popularnej literatury jest stratą czasu i wpływa niekorzystnie na rozwój intelektualny czytelnika.		X
W zacytowanym tekście występują różne rodzaje argumentów, które odwołują się do logiki, wiedzy i emocji.	X	
Zdaniem autorki różnorodność lektury utrudnia koordynację wielu funkcji poznawczych w procesie czytania.		X
Zacytowany tekst artykułu zawiera cechy charakterystyczne dla stylu urzędowego.		X
Rozmowy o przeczytanych książkach ułatwiają nawiązywanie kontaktów społecznych.	X	

b) 4 punkty

Cztery punkty przyznajemy **za bezbłędne rozpoznanie** wszystkich stwierdzeń prawdziwych i wszystkich stwierdzeń fałszywych;

Trzy punkty przyznajemy, gdy uczeń popełni **jeden błąd** w rozpoznaniu stwierdzeń prawdziwych i stwierdzeń fałszywych;

Dwa punkty przyznajemy, gdy uczeń popełnił **dwa błędy lub trzy błędy** w rozpoznaniu stwierdzeń prawdziwych i stwierdzeń fałszywych;

Jeden punkt przyznajemy, gdy uczeń popełnił **cztery błędy lub pięć błędów** w rozpoznaniu stwierdzeń prawdziwych i stwierdzeń fałszywych.

0 punktów przyznajemy, gdy uczeń popełni **więcej niż pięć błędów** w rozpoznaniu stwierdzeń prawdziwych i stwierdzeń fałszywych.

STWIERDZENIE	PRAWDA	FAŁSZ
W zdaniu podkreślonym w trzecim akapicie występuje orzeczenie czasownikowe.		X
Wyrazy pochodne *pisarz, ćwiczenie* są rzeczownikami, które zostały utworzone od czasowników.	X	
Zwroty *rozwija wyobraźnię, czytajcie powieści* są przykładami związków przynależności.		X
W zacytowanym tekście występują zdania wielokrotnie złożone oraz imiesłowowe równoważniki zdania.	X	
Wyrazy *czytać, czytając, czytano* są nieosobowymi formami czasownika.	X	
Czasownik *napisać jest* nieprzechodni, czyli występuje wyłącznie w stronie czynnej.		X

c) 2 punkty

Po jednym punkcie przyznajemy za każdy poprawnie uzupełniony pod względem merytorycznym wiersz tabeli;
0 punktów przyznajemy za odpowiedź niepełną, błędną lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia.

Językowo-stylistyczne sposoby nawiązania relacji pomiędzy nadawcą a odbiorcą (odbiorcami) wypowiedzi:

Na przykład:

Użycie charakterystycznych form zaimków i form czasowników:

- pierwsza osoba liczby mnogiej (na przykład *ćwiczymy, czytamy);*
- zaimki osobowe (na przykład *nam, nas, przez nas);*
- bezpośrednie zwroty do odbiorcy w formie drugiej osoby liczby mnogiej (na przykład *tracicie);*
- formy zaimków osobowych, grzecznościowy zapis wielką literą (na przykład *Wam);*

Zastosowanie form czasowników w drugiej osobie liczby mnogiej w trybie rozkazującym (na przykład *czytajcie, sięgajcie, eksperymentujcie);*

Język nieformalny i emotywny:

- słownictwo potoczne (na przykład *pogadać*);
- zdania wykrzyknikowe (na przykład *I to również wtedy, kiedy czytamy te mniej ambitne powieści!);*

d) 4 punkty

Jeden punkt przyznajemy za jednoznaczne sformułowanie swojego stanowiska;

Dwa punkty przyznajemy za odpowiedź pełną, czyli sformułowanie dwóch różnych argumentów odwołujących do treści zacytowanego artykułu w kontekście przywołanej w nim myśli (metaforycznego sensu cytat) Wisławy Szymborskiej;

Jeden punkt przyznajemy za sformułowanie tylko jednego argumentu odwołującego się do treści zacytowanego artykułu w kontekście przywołanej w nim myśli (metaforycznego sensu cytatu) Wisławy Szymborskiej;

0 punktów przyznajemy za uzasadnienie niepoprawne merytorycznie, błędne, niezwiązane z treścią artykułu i przytoczoną myślą Wisławy Szymborskiej.

Jeden punkt przyznajemy za wyraźne (jednoznaczne) odwołanie w całej argumentacji do własnych doświadczeń czytelniczych ucznia;

0 punktów przyznajemy, gdy brak odwołania w całej argumentacji do własnych doświadczeń czytelniczych ucznia;

Zadanie 2. (4 punkty)
a) 2 punkty

Zbiór książek historycznych wzbudził duże zainteresowanie zwiedzających wystawę.

przydawka

Kolega nie lubi książek z gatunku fantasy.

dopełnienie

Tych książek od dawna brakuje na półkach księgarskich.

podmiot(podmiot logiczny)

Dwa punkty przyznajemy za podanie poprawnych merytorycznie **trzech nazw funkcji składniowych rzeczowników** podkreślonych w podanych zdaniach.

Jeden punkt przyznajemy za podanie poprawnych merytorycznie **dwóch nazw funkcji składniowych rzeczowników** podkreślonych w podanych zdaniach.

0 punktów przyznajemy **za odpowiedź zawierającą więcej niż jeden błąd merytoryczny** w zakresie podania prawidłowych nazw funkcji składniowych rzeczowników podkreślonych w podanych zdaniach.

0 punktów przyznajemy za odpowiedź błędną lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia.

b) 2 punkty

Jeden punkt przyznajemy za podanie **dwóch poprawnych merytorycznie nazw cech człowieka**, do których odnoszą się **dwa podane przykłady związków frazeologicznych.**

0 punktów przyznajemy za odpowiedź niepełną, błędną lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia.

Na przykład:

PRZYKŁAD ZWIĄZKU FRAZEOLOGICZNEGO	**CECHA POSTĘPOWANIA CZŁOWIEKA**
rzucać słowa na wiatr	lekkomyślność, bezmyślność, nieuczciwość
liczyć się ze słowami	wrażliwość, opanowanie, uważność

Jeden punkt przyznajemy **za poprawne użycie form rzeczowników** jako nazw cech człowieka, do których odnoszą się dwa podane związki frazeologiczne.

0 punktów przyznajemy za odpowiedź niepełną, błędną lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia.

Zadanie 3. (7 punktów)

Jeden punkt przyznajemy za podanie poprawnych pod względem merytorycznym następujących informacji wskazanych w tabeli: **tytułu wybranego utworu, nazwy rodzaju literackiego, do którego należy wybrany utwór, nazwy gatunku literackiego tego utworu;**

0 punktów przyznajemy za odpowiedź niepełną, błędną lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia;

Jeden punkt przyznajemy za podanie **poprawnego pod względem merytorycznym imienia i nazwiska bohatera/ wybranej bohaterki oraz jego/jej krótką rzeczową prezentację;**

0 punktów przyznajemy za odpowiedź niepełną, błędną lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia;

Dwa punkty przyznajemy za sformułowanie **dwóch różnych, rzeczowych i wnikliwych argumentów, które uzasadniają dokonany wybór bohatera literackiego/bohaterki literackiej;**

Dwa punkty przyznajemy za **potwierdzenie każdego z argumentów trafnym przykładem z funkcjonalnie wykorzystanej lektury obowiązkowej, w której występuje wybrany bohater/wybrana bohaterka;**

Jeden punkt przyznajemy za odpowiedź zbyt ogólną lub niepełną, zawierającą tylko jeden rzeczowy i wnikliwy argument, który uzasadnia dokonany wybór bohatera literackiego/ bohaterki literackiej;

0 punktów przyznajemy za odpowiedź zawierającą rzeczowe błędy merytoryczne lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia;

Jeden punkt przyznajemy za odpowiedź zbyt ogólną lub niepełną, zawierającą tylko jeden przykład, który potwierdza jeden sformułowany przez ucznia argument;

0 punktów przyznajemy za odpowiedź zawierającą rzeczowe błędy merytoryczne lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia;

UWAGA:

Jeden punkt przyznajemy również wtedy, gdy uczeń sformułował poprawnie dwa argumenty, ale żadnego z nich nie poparł trafnym przykładem z lektury, w której występuje wybrany bohater/wybrana bohaterka;

Jeden punkt przyznajemy za zachowanie poprawności językowo-stylistycznej i ortograficzno-interpunkcyjnej w zapisie wszystkich elementów zredagowanej wypowiedzi, czyli uzupełnienie tabeli i sformułowanie uzasadnienia **(dopuszczalny jeden błąd niezależnie od kategorii);**

0 punktów przyznajemy, jeśli w zapisie wszystkich elementów zredagowanej wypowiedzi wystąpił **więcej niż jeden błąd niezależnie od jego kategorii.**

Zadanie 4. (6 punktów)

a) 3 punkty

Trzy punkty przyznajemy za odpowiedź **pełną, poprawną pod względem merytorycznym w zakresie wskazania wszystkich elementów wymienionych w poleceniu**:

- rzeczowe wyjaśnienie, dlaczego utwór Ignacego Krasickiego został nazwany *bajką o bajce;* na przykład: personifikacja bajki jako bohaterki utworu, wykorzystanie motywu wędrówki jako metaforycznego spotkania bajki z czytelnikami; zaskakująca puenta (alegoria Prawdy) w kontekście celu tworzenia utworu (intencji autora);
- odwołanie do treści bajki; na przykład: uproszczona opowieść fabularna o przykrej przygodzie bajki podczas wędrówki przez świat ludzi; charakterystyczna postawa narratora w kontekście ujawnienia sensu ukrytego, przesłania(morału) utworu;
- odwołanie do dwóch różnych cech gatunkowych bajki (na przykład synkretyzmu bajki, formy mieszanej, połączenia cech opowiadania, elementów narracyjnych z lirycznym rytmem i emocjonalnym przekazem); bajka jako utwór dydaktyczny zawierający morał, przesłanie, pouczenie; forma wierszowana, która sprzyja zwięzłości bajki.

Dwa punkty przyznajemy za odpowiedź poprawną merytorycznie, ale zbyt ogólną, niepełną, niezawierającą wszystkich elementów wymienionych w poleceniu, odnoszącą się **do dwóch aspektów wskazanych w poleceniu;**

Jeden punkt przyznajemy za odpowiedź poprawną merytorycznie, ale zbyt ogólną, niepełną, **odnoszącą się tylko do jednego aspektu wskazanego w poleceniu;**

0 punktów przyznajemy za odpowiedź błędną lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia.

b) 3 punkty

Trzy punkty przyznajemy za odpowiedź pełną, poprawną merytorycznie w zakresie wszystkich elementów wskazanych w poleceniu (sformułowanie – zapisanie przesłania, pouczenia, morału) i jego interpretacja, wyjaśnienie ponadczasowej wymowy przesłania (morału, pouczenia), trafne odwołanie do innego utworu poruszającego tę samą problematykę.

Dwa punkty przyznajemy za odpowiedź poprawną merytorycznie, ale zbyt ogólną, niepełną, niezawierającą wszystkich elementów wskazanych w poleceniu, **odnoszącą się do dwóch aspektów wymienionych w poleceniu;**

Jeden punkt przyznajemy za odpowiedź poprawną merytorycznie, ale zbyt ogólną, niepełną, odnoszącą się **tylko do jednego aspektu wskazanego w poleceniu;**

0 punktów przyznajemy za odpowiedź błędną lub całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia.

Zadanie 5. (9 punktów)

Liczba punktów				
Treść wypowiedzi (zgodność z warunkami podanymi w poleceniu)	**Wyznaczniki formalne wskazanej w poleceniu formy wypowiedzi**	**Poprawność językowo-stylistyczna tekstu**	**Poprawność zapisu tekstu w zakresie ortografii**	**Poprawność zapisu tekstu w zakresie interpunkcji**
.... / 3	.... / 3	.... / 1	.... / 1	.... / 1

TREŚĆ - 3 punkty

- zgodność treści zredagowanego tekstu ze wszystkimi warunkami podanymi w poleceniu w zakresie realizacji tematu wywiadu, wyboru bohatera literackiego z lektury obowiązkowej, z którym wywiad będzie przeprowadzony oraz nadania tytułu przeprowadzonemu wywiadowi;
- funkcjonalne wykorzystanie znajomości wybranego bohatera literackiego w kontekście treści lektury obowiązkowej, w której występuje ten bohater;

- zachowanie poprawności merytorycznej w zakresie wszystkich odwołań do treści (problematyki) wykorzystanych w treści wywiadu lektury obowiązkowej/lektur obowiązkowych w kontekście prezentacji przez wybranego bohatera swoich zainteresowań czytelniczych i ulubionych książek.

0 punktów przyznajemy za wypowiedź całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia.

WYZNACZNIKI FORMALNE WYWIADU - 3 punkty

- zachowanie logicznego, dialogowego charakteru układu treści wywiadu (dwustronnej interakcji) w zakresie doboru pytań (otwartych, jasnych, precyzyjnych) i oczekiwanych odpowiedzi (spójność, adekwatność, dopełnianie, uzupełnianie);

- zastosowanie charakterystycznej formuły powitalnej (rozpoczynającej wywiad) i formuły końcowej - podsumowania, w tym także podziękowania za możliwość przeprowadzenia wywiadu;

- zastosowanie zróżnicowanych środków językowo–stylistycznych w treści pytań i odpowiedzi; unikanie jednorodnej formuły pytań (zwłaszcza charakterystycznych pytań rozstrzygnięcia typu: *czy...*), urozmaicony dobór słownictwa (wartościującego, nacechowanego emocjonalnie).

0 punktów przyznajemy za wypowiedź całkowicie niezwiązaną z treścią polecenia w zakresie wyznaczników formalnych redagowanego tekstu.

JĘZYK - 1 punkt

1 punkt - zachowanie poprawności językowej zapisu zredagowanego tekstu (**dopuszczalny jeden błąd językowy jednoznacznie naruszający zasady polskiej frazeologii, fleksji lub składni).**

0 punktów przyznajemy, jeżeli w zredagowanym tekście znajduje się więcej niż jeden błąd językowy.

ORTOGRAFIA - 1 punkt

Praca poprawna pod względem ortograficznym. Dopuszczalny **jeden błąd ortograficzny**, niezależnie od jego kategorii.

0 punktów przyznajemy, jeżeli w zredagowanym tekście znajduje się więcej niż jeden błąd ortograficzny.

INTERPUNKCJA - 1 punkt

Dopuszczalne trzy błędy interpunkcyjne jednoznacznie naruszające obowiązujące w języku polskim zasady interpunkcji.

0 punktów przyznajemy, jeżeli w zredagowanym tekście znajduje się więcej niż trzy błędy interpunkcyjne jednoznacznie naruszające obowiązujące w języku polskim zasady interpunkcji.